ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 86.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 28-го Октября — 1838 — *Wilno. Piątek. 28-go Października.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 21-го Октября.

Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, прибывъ въ Мюнхенъ 20-го Сентября, въ шестомъ часу по полудни, посѣтилъ Принцевъ Королевскаго Дома и Наслѣднаго Принца Датскаго, находившагося въ сей столицѣ. Ихъ Величества Король и Королева и вдовствующая Королева были въ отсутствіи.

На другой день, въ десять часовъ утра, Его Высочество принималъ Наслѣднаго Принца Датскаго, Принцевъ Карла и Максимиліана Баварскихъ и Герцога Лейхтенбергскаго. Обѣденный столъ Его Высочество имѣлъ у Принца Карла, на коемъ находились Наслѣдный Принцъ Датскій съ супругою, Принцъ Максимиліанъ съ супругою, и Герцогъ Лейхтенбергскій.

22-го числа, Государь Цесаревичъ былъ на обѣдѣ у Принца Максимиліана, а 23-го у Герцогини Лейхтенбергской, сестры Короля. Сего числа Его Высочество присутствовалъ на ученьѣ одной изъ баттарей легкой артиллеріи, устроенной по системѣ Генерала Цоллера. Во всѣ сіи дни Государь Наслѣдникъ утро посвящалъ на обозрѣніе достопримѣчательностей города, возведеннаго нынѣ царствующимъ Королемъ на высокую степень по всѣмъ родамъ изящныхъ искусствъ.

Его Высочеству угодно было посѣтить также и мастерскія отличнѣйшихъ въ Мюнхенѣ художниковъ.

24-го Сентября, въ десять часовъ утра, Его Высочество, отслушавъ молебствіе въ Греческой церкви, выѣхалъ изъ Мюнхена. Переночевавъ въ Партенкирхенѣ, Государь Цесаревичъ прибылъ въ два часа по полудни въ Г. Инспрукъ, гдѣ послѣ обѣда осматривалъ примѣчательности онаго.

26-го числа, проѣхавъ Бреннеръ, самый высокій пунктъ дороги, ведущей чрезъ Тирольскіе Альпы, при благопріятной погодѣ, Его Высочество изволилъ останавливаться для осмотра вновь строящейся крѣпости (Franzens-feste), не въ дальнемъ разстояніи отъ Г. Бриксена.

27-го и 28-го Сентября, Его Высочество останавливался для ночлега въ городахъ Ботценѣ и Тріентѣ, а 29-го въ Веронѣ.

Не доѣзжая Вероны, Его Высочество изволилъ обозрѣвать мѣстность сраженія при мѣстечкѣ Риволи, происходившаго въ 1797 году между Австрійскими и Французскими войсками, а 30-го числа поутру, осматривалъ укрѣпленія города Вероны и всѣ достопримѣчательности онаго, въ числѣ коихъ амфитеатръ (Arena), сохранившійся со временъ Римскихъ Императоровъ.

Проѣхавъ города Брешію и Бергамо, и обозрѣвъ все заслуживающее въ нихъ вниманія, Его Высочество, 2-го Октября, прибылъ въ вожделѣнномъ здравіи въ г. Комо.

По волѣ Его Величества Императора Австрійскаго, сопутствуютъ Его Высочеству Государю Наслѣднику, Австрійской службы Генералъ-Маіоръ Г. Врбна и Капитанъ Рейшахъ. (*С. П.*)

Высочайшею Грамотою отъ 17 (29) Іюля, со-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 21-go Października.

Cesarzewicz Następca, przybywszy do Monachium 20-go Września, o godzinie szóstej z południa, odwiedził Xiążąt Domu Królewskiego i Xięcia Następcę Duńskiego, w tej stolicy znajdującego się. Najjaśniejsi Królewstwo Ich Mość i Królowa wdowa niebyli obecnymi.

Nazajutrz, o dziesiątej z rana, Jego Wysokość przyjmował Xięcia Następcę Duńskiego, Xiążąt Karola i Maxymiliana Bawarskich, tudzież Xięcia Leuchtenbergskiego. Jego Wysokość miał obiad u Xięcia Karola na którym się znajdował Xiąże Następca Duński z małżonką, Xiążę Maxymilian z małżonką, i Xiąże Leuchtenbergski.

Dnia 22-go, Cesarzewicz Jego Mość był na obiedzie u Xięcia Maxymiliana, a 23-go u Xiężny Leuchterbergskiej, siostry Króla. Dnia tego Jego Wysokość znajdował się na ćwiczeniu jednej z bateryj artylleryi lekkiej, urządzonej podług systematu Jenerała Zollera. Przez wszystkie te dni Cesarzewicz Następca poświęcał ranki na oglądanie osobliwości miasta, które Król teraz panujący wyniósł do wysokiego stopnia we wszystkich rodzajach sztuk pięknych.

Jego Wysokości podobało się także odwiedzić i pracownie znakomitszych w Monachium artystów.

Dnia 24-go Września, o dziesiątej z rana, Jego Wysokość po wysłuchaniu Mszy Swiętej w cerkwi Greckiej, wyjechał z Monachium. Przenocowawszy w Partenkirchen, Cesarzewicz Jego Mość o drugiej z południa przybył do Insprucku, gdzie po obiedzie oglądał jego osobliwości.

Dnia 26-go, przejechawszy Brenner, najwyższy punkt drogi, przez Alpy Tyrolskie wiodącej, przy pomyślnej pogodzie, Jego Wysokość raczył zatrzymywać się dla obejrzenia nowo budującej się twierdzy (Franzens-feste), w niedalekiej odległości od miasta Brixen.

27-go i 28-go Września, Jego Wysokość zatrzymywał się na nocleg w miastach Botzen i Tridencie, a 29-go w Weronie.

Nie dojeżdżając do Werony, Jego Wysokość raczył oglądać miejsce bitwy pod miasteczkiem Rivoli, zaszłej w roku 1797 między wojskami Austryackiemi i Francuzkiemi, a dnia 30-go z rana, oglądał warownie miasta Werony, i wszystkie jego osobliwości, w liczbie których i amfiteatr (Arena), ocalały od czasów Cesarzów Rzymskich.

Przejechawszy przez miasta Brescia i Bergamo, i obejrzawszy wszystko, co w nich było godném uwagi, Jego Wysokość, 2-go Października, przybył w pożądaném zdrowiu do m. Como.

Z woli Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości Austryackiego, towarzyszą w podróży Jego Wysokości Następcy Cesarzewiczowi, Austryacki Jenerał-Major Hr. Wrbna i Kapitan Reischach. (*P.P.*)

Przez Najwyższy Dyplomat, 17-go (29) Lipca, li-

стоящій по Арміи Военный Начальникъ Подлясской Губерніи Генералъ-Маіоръ *Ладыженскій 1-й*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава первой степени.*

— Высочайшею Грамотою отъ 17 (29) Іюля, Командиръ 2-й бригады 11-й пѣхотной дивизіи Генералъ-Маіоръ *Обручевъ 2 й*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.*

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 6 Октября производится за отличіе по службѣ, въ Полковники, Одесскій Комендантъ, состоящій по Арміи Подполковникъ *Розенфельдъ*, и Помощникъ Начальника Артиллерійскаго Училища и Командиръ батареи онаго, Подполковникъ *Мессершмитъ*, оба съ оставленіемъ при прежнихъ должностяхъ. (*Р. И.*)

— По отношенію къ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ Исправляющаго должность Черниговскаго, Полтавскаго и Харьковскаго Генералъ-Губернатора, объ увольненіи Черниговскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Коллежскаго Ассессора *Марковича*, согласно его прошенію, по разстроенному здоровью и домашнимъ обстоятельствамъ отъ занимаемой имъ должности, Г. Министръ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, доводя до свѣдѣнія онаго, что на основаніи тома 3 св. зак. ст. 872 и 1 примѣчанія къ ней, въ случаѣ увольненія Г. *Марковича* отъ должности Черниговскаго Губернскаго Предводителя, обязанъ вступить въ исправленіе оной, до имѣющихъ быть въ Октябрѣ сего года по Черниговской Губерніи Дворянскихъ выборовъ, Черниговскій Уѣздный Предводитель Дворянства. Нынѣ по положенію Комитета, послѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на увольненіе Коллежскаго Ассессора *Марковича* отъ должности Черниговскаго Губернскаго Предводителя.

Одесса, 7-го Октября.

Эскадра изъ шести линѣйныхъ кораблей, подъ начальствомъ Г-на Контръ-Адмирала *Артюкова*, ссадивши здѣсь на берегъ привезенныя ею войска, отплыла 4-го числа вечеромъ обратно въ Севастополь. (*О.Г.Ц.П.*)

(*Изъ Вилен. Губерн. Вѣд. N. 42.*)

Указомъ Правительствующаго Сената отъ 19-го истекшаго Сентября N. 6,083, ниже слѣдующіе, служащіе въ Виленской Губерніи Чиновники произведены:

Въ Надворные Совѣтники.

Казенной Палаты Ассесоръ, Коллежскій Ассесоръ Филипъ Мошковъ.

Въ Коллежскіе Ассесоры:

Титулярные Совѣтники: Казенной Палаты, Совѣтникъ Ефимъ Подлузскій; Ассесоръ по части Секвестра и конфискаціи имѣній Иванъ Перепечо, Трокскій Городничій Матвѣй Погосскій; Уѣздные Стряпчіе: Ошмянскій, Ѳадей Климовичъ; Тельшевскій, Гавріилъ Островскій.

Въ Титулярные Совѣтники:

Коллежскіе Секретари: состоящій въ Канцеляріи Виленскаго Военнаго Губернатора Карлъ Янценъ; Губернскаго Правленія, Архиваріусъ Францъ Шишло; Казенной Палаты, Столоначальникъ Ларіонъ Леошкевичъ; Уголовной Палаты, Помощникъ Столоначальника Ефимъ Капустинскій, Константинъ Мицкевичъ; Гражданской Палаты, Архиваріусъ Карлъ Марциновскій; Виленскаго Городоваго Магистрата, Секретарь Иванъ Заремба; Смотритель Виленскаго Дворца, Доминикъ Вильгоцкій, Россіянскій Уѣздный Стряпчій, Ѳадей Соболевскій; Губернскаго Правленія, Экзекуторъ 10 класса Карлъ Шмитъ.

Въ 9-й классъ:

Казенной Палаты, Помощникъ Бухгалтера Коллежскій Секретарь Іосифъ Полуянъ; Упитскаго Уѣзднаго Казначейства Бухгалтеръ 10 класса Іосифъ Карвовскій.

Въ Коллежскіе Секретари:

Губернскіе Секретари: Казенной Палаты Помощникъ Столоначальника Иванъ Овсяны, Антоній Змайло, Коммиссаръ по части секвестра и конфискаціи имѣній по Виленскому и Ошмянскому уѣздамъ Василій Тендетниковъ-Лясковскій; Гражданской Палаты, Осипъ Ходоровичъ; Приказа Общественнаго Призрѣнія, Столоначальникъ Федоръ Выгоновскій; Виленской Градской Полиціи, Антонъ Сухоцкій: Земскихъ Судовъ: Виленскаго, Викторъ Подолецкій; Упитскаго, Засѣдатель Викентій Вишневскій, Дворянскаго Депутатскаго Собранія, Дѣлопроизводитель 12 класса Викентій Дзвонковскій.

Въ 10-й классъ:

Губернскіе Секретари: Казенной Палаты Контролеръ, Апезинъ Хондзынскій, Александръ Воронковъ.

czący się w Armii Wojenny Naczelnik Gubernii Podlaskiej Jenerał-Major *Ładyżeński 1-szy*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława pierwszego stopnia.*

— Przez Najwyższy Dyplomat, tegoż dnia Dowódźca 2-ej brygady 11-ej dywizyi pieszej Jenerał-Major *Obruczew 2-gi*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem *Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.*

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 6-go Października, podniesieni, za odznaczenie się w słuźbie, na Półkowników, Kommendant Odeski, liczący się w Armii Podpółkownik *Rosenfeld*, i Pomocnik Naczelnika Szkoły Artylleryjskiej i Dowódzca jej bateryi, Podpółkownik *Messerschmidt*, oba z pozostaniem na obowiązkach dotychczasowych. (*R. In.*)

— Po odniesieniu się do P. Ministra Spraw Wewnętrznych Sprawującego Obowiązki Czernihowskiego, Połtawskiego i Charkowskiego Jenerał-Gubernatora, o uwolnieniu Czernihowskiego Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, Assesora Kollegialnego *Markowicza*, zgodnie z jego prośbą, z powodu zrujnowego zdrowia i domowych okoliczności od zajmowanego przezeń obowiązku, P. Minister czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, doprowadzając do jego wiadomości, że na osnowie tomu 3 Połączenia Praw art. 872 i 1 uwagi do tego artykułu, w razie uwolnienia P. *Markowicza* od obowiązku Gubernialnego Marszałka Dworzaństwa, obowiązany jest objąć sprawowanie tego obowiązku, do mających bydź w Październiku teraź. roku w Gubernii Czernihowskiej wyborów Dworzańskich, Czernihowski Powiatowy Marszałek Dworzaństwa. Teraz po nastałém postanowieniu Komitetu, nastąpiło Najwyższe Jego Cesarskiej Mości zezwolenie na uwolnienie Assesora Kollegialnego *Markowicza* od obowiązku Czernihowskiego Marszałka Gubernialnego.

Odessa, 7-go Października.

Eskadra, złożona z sześciu okrętow liniowych, pod dowództwem Kontr-Admirała *Artiukowa*, wysadziwszy na ląd przywiezione wojsko, odpłynęła 4 b. m. w wieczór napowrót do Sewastopola. (*G.R.K.P*)

(*Z 42-go N. Wileń. Gaz. Gubern.*)

Ukazem Rządzącego Senatu, pod dniem 19-m zeszłego Września N. 6,083, niżej wyrażeni, służący w Gubernii Wileńskiej Urzędnicy podniesieni:

Na Radźcę Dworu:

Assesor Izby Skarbowej, Assesor Kollegialny Filip Moszkow.

Na Kollegialnych Assesorów.

Radźcy Honorowi: Izby Skarbowej, Radźca Joachim Podłuzski; Assesor w wydziale sekwestru i konfiskaty majątkow Jan Perepeczo, Horodniczy Trocki Mateusz Pohoski; Strapczowie Powiatowi: Oszmiański, Tadeusz Klimowicz; Telszewski, Gabryel Ostrowski.

Na Radźców Honorowych.

Sekretarze Kollegialni: zostający w Kancellaryi Wileńskiego Wojennego Gubernatora Karol Jancen; Rządu Gubernialnego, Archiwista Franciszek Szyszło; Izby Skarbowej, Naczelnik Stołu Hilary Leoszkiewicz; Izby Kryminalnej, Pomocnik Stołu Naczelnika Joachim Kapuściński, Konstanty Mickiewicz; Izby Cywilnej, Archiwista Karol Marcinowski; Wileńskiego Magistratu Mieskiego, Sekretarz Jan Zaremba; Dozorca Pałacu Wileńskiego, Dominik Wilgocki; Rosieński Strapczy Powiatowy, Tadeusz Sobolewski; Rządu Gubernialnego, Ekzekutor 10-ej klassy Karol Szmitt.

Do klassy 9-ej:

Izby Skarbowej, Pomocnik Buchaltera Sekretarz Kollegialny Józef Połujan; Buchalter Upitskiego Podskarbstwa Powiatowego 10-tej klassy Józef Karwowski.

Na Sekretarzów Kollegialnych.

Sekretarze Gubernialni: Izby Skarbowej, Pomocnik Stołu Naczelnika Jan Owsiany, Antoni Zmajło, Kommisarz w wydziale sekwestru i konfiskaty majątkow w Powiatach Wileńskim i Oszmiańskim Bazyli Tendetnikow-Laskowski; Izby Cywilnej, Józef Chodorowicz; Urzędu Powszechnego Opatrzenia, Naczelnik Stołu Teodor Wygonowski; Wileńskiej Policyi Mieskiej, Antoni Suchocki; Sądow Ziemskich: Wileńskiego, Wiktor Podolecki; Upitskiego, Assesor Wincenty Wiszniewski; Dworzańskiego Deputacyjnego Zgromadzenia, Pismowodca 12-ej klassy Wincenty Dzwonkowski.

Do klassy 10-ej:

Sekretarze Gubernialni: Izby Skarbowej Kontroler, Apenin Chondzyński, Alexander Woronkow.

Въ Губернскіе Секретари:

Коллежскіе Регистраторы: Канцелярїи Военнаго Губернатора, Викентій Шабловскій, Осипъ Островскій; Губернскаго Правленія Столоначальники: Венедиктъ Чарноцкій, Ромуальдъ Чарноцкій; въ числѣ Канцелярскихъ Чиновниковъ: Александръ Сулеймановичъ, Антоній Ивашкевичъ; Казенной Палаты, Протоколистъ Осипъ Янковскій, Помощникъ Столоначальника Мартинъ Бучинскій, Исправляющій Должность Помощника Столоначальника Іозефатъ Лукашевичъ; Гражданской Палаты, Архиваріусъ Игнатій Стабровскій; Приказа Общественнаго Призрѣнія, Ѳома Ейсмонтъ; Вилкомірскаго Уѣзднаго Межеваго Аппелляціоннаго Суда, Секретарь Константинъ Волянъ; Градскихъ Полицій: Тельшевской, Письмоводитель Игнатій Шишкевичъ; Виленской, Приставъ слѣдственный и уголовныхъ дѣлъ Валеріанъ Цехановичъ; Шавельскаго Земскаго Суда, Засѣдатель Іосифъ Харлинскій; Виленской Дворянской Опеки, состоящій въ должности Письмоводителя Осипъ Карвовскій; Тельшевскаго Уѣзднаго Суда, бывшій Секретарь Фортунатъ Лилейко, 14 класса Виленской Градской Полиціи Брантмейстеръ Дмитрій Аргитій; Виленскаго Земскаго Суда, Иванъ Никитинъ.

Въ 12-й классъ:

Приказа Общественнаго Призрѣнія, Помощникъ Бухгалтера Коллежскій Регистраторъ Ѳадей Селецкій Томковичъ.

Въ Коллежскіе Регистраторы.

Канцеляристы: Гражданскаго Губернатора, Ксаверій Рутковскій, Каликстъ Войткевичъ, Михаилъ Каминскій; Губернскаго Правленія, Францъ Алькимовичъ, Іосифъ Жолондзъ, Владиславъ Жолондзъ, Игнатій Микуличъ, Оскаръ Милевскій, Адамъ Мандорфъ, Константинъ Гротковскій; Палатъ: Уголовной, Ипполитъ Кучукъ; Гражданской, Александръ Тованскій, Фердинандъ Монкевичъ, Александръ Завиша, Валеріанъ Подреза, Эдуардъ Булгакъ, Константинъ Войнъ, Генрихъ Юневичъ, Теофиль Бржозовскій, Ѳадей Скирмунтъ, Игнатій Алькимовичъ; Казенной: Ипполитъ Зенкевичъ, Юліянъ Закржевскій, Леонардъ Бутовичъ, Адольфъ Корейва, Іосифъ Каспржицкій, Станиславъ Чаплинскій, Лаврентій Бутлеръ; Дворянскаго Депутатскаго Собранія, Иванъ Нарбутъ, Антоній Дзяконскій, Алоизій Бржозовскій; при Предводителяхъ Дворянства: Виленскихъ: Губернскаго, Стефанъ Войткунскій; Уѣзднаго, Іосифъ Бургардтъ; Трокскаго, Адольфъ Снарскій; Упитскаго, Адамъ Баженскій, Адамъ Навлицкій; Шавельскаго, Ксаверій Ивановскій, Геронимъ Вамбуттъ; Россіянской Дворянской Опеки, Письмоводитель Алоизій Довгиловичъ; Виленскаго Губернскаго Межеваго Суда, Лаврентій Нутовцъ; Уѣздныхъ Судовъ: Шавельскаго, Александръ Гришкевичъ; Россіянскаго, Викентій Станкевичъ; Браславскаго, Адамъ Мазуркевичъ; Земскихъ Судовъ: Трокскаго, Алоизій Гуржинскій; Шавельскаго, Вацлавъ Вертель; Виленскаго Уѣзднаго Казначейства, Александръ Бродовскій; Канцеляріи Виленскаго Военнаго Губернатора, Левъ Козерадскій; Губернской Коммисіи по Высочайшему повелѣнію въ городѣ Вильнѣ учрежденной для опредѣленія степени вины лицъ участвовавшихъ въ мятежѣ, Юліянъ Французовичъ; Коммиссіи Высочайше утвержденной для Ликвидаціи долговъ конфискованныхъ имѣній, Адольфъ Валицкій; неимѣющихъ чиновъ: Казенной Палаты, Донатъ Шилейко: Дворянскаго Депутатскаго Собранія, Станиславъ Юноша-Бѣлинскій; Градскихъ Полицій: Виленской Квартальный Надзиратель Карлъ Чарноцкій; состоящій при дѣлахъ Шавельскаго Уѣзднаго Предводителя Дворянства, Николай Піотровичъ; Тельшевскаго Уѣзднаго Межеваго Аппеляціоннаго Суда, Землемѣръ Станиславъ Бачанскій; Упитскаго Уѣзднаго Суда, Иванъ Ясенскій; служившій въ штатѣ бывшаго Виленскаго Главнаго Суда Временнаго Гражданскихъ дѣлъ Департамента, Игнатій Лѣнкевичъ; Казенной Палаты, Столоначальникъ Канцеляристъ Фабіянъ Пержановскій; Гражданской Палаты, Засѣдатель не имѣющій чина Фабіанъ Свіонтецкій; Канцеляристы: Губернскаго Правленія, Каетанъ Янковскій, Викентій Шарскій; Уголовной Палаты, Степанъ Юндзилъ, Иванъ Станковичъ; Приказа Общественнаго Призрѣнія: Енгельбертъ Геркулянъ Рубажевичъ; Дворянскаго Депутатскаго Собранія, Сильвестръ Корговдъ; Браславскаго Земскаго Суда, Казимиръ Горскій; Уѣздныхъ Судовъ: Упитскаго, Александръ Пашкевичъ; Завилейскаго, Андрѣй Бринкъ; Вилкомірской Городовой Ратуши, Секретарь Бонифацій Юрьевичъ; неимѣющіе чиновъ: находящійся при Браславскомъ Уѣздномъ Предводителѣ Дворянства, Письмоводитель Иванъ Поплонскій; Завилейскаго Земскаго Суда, Засѣдатель Андрѣй Мокржицкій, Виленскаго Межеваго Аппеляціоннаго Суда, Секретарь Павелъ Бобаковскій.

Na Sekretarzow Gubernialnych.

Kollegialni Regestratorowie: Kancellaryi Wojennego Gubernatora, Wincenty Szabłowski, Józef Ostrowski, Rządu Gubernialnego Naczelnicy Stołow: Benedykt Czarnocki, Romuald Czarnocki; w liczbie Urzędników Kancellaryjnych: Alexander Sulejmanowicz, Antoni Iwaszkiewicz; Izby Skarbowej, Protokulista Józef Jankowski, Pomocnik Naczelnika Stołu Marcin Buczyński, Sprawujący obowiązek Pomocnika Naczelnika Stołu Jozafat Łukaszewicz; Izby Cywilnej, Archiwista Ignacy Stabrowski; Urzędu Powszechnego Opatrzenia, Tomasz Ejśmont; Wiłkomierskiego Powiatowego Granicznego Sądu Appellacyjnego, Sekretarz Konstanty Wolan; Policyj Mieskich: Telszewskiej, Pismowodzca Ignacy Szyszkiewicz; Wileńskiej Przystawa spraw śledczych i kryminalnych Waleryan Ciechanowicz; Szawelskiego Sądu Ziemskiego, Assesor Józef Charliński; Wileńskiej Dworzańskiej Opieki, zostający w obowiązku Pismowodcy Józef Karwowski; Telszewskiego Sądu Powiatowego, były Sekretarz Fortunat Lilejko, 14-ej klassy Wileńskiej Policyi Mieskiej Brantmeister Dymitr Argitij; Wileńskiego Sądu Ziemskiego, Jan Nikitin.

Do klassy 12-ej:

Urzędu Powszechnego Opatrzenia, Pomocnik Buchhaltera, Kollegialny Regestrator Tadeusz Sielecki Tomkowicz.

Na Regestratorow Kollegialnych.

Kancellarzyści: Cywilnego Gubernatora, Xawery Rutkowski, Kalikst Wojtkiewicz, Michał Kamiński; Rządu Gubernialnego, Franciszek Alkimowicz, Józef Zołądź, Władysław Zołądź, Ignacy Mikulicz, Oskar Milewski, Adam Mansdorf, Konstanty Grotkowski; Izb: Kryminalnej, Hipolit Kuczuk; Cywilnej: Alexander Towiański, Ferdynand Monkiewicz, Alexander Zawisza, Waleryan Podreza, Edward Bułhak, Konstanty Wojn, Henryk Juniewicz, Teofil Brzozowski, Tadeusz Skirmunt, Ignacy Alkimowicz; Skarbowej: Hipolit Zieńkiewicz, Julian Zakrzewski, Leonard Butowicz, Adolf Korejwa, Józef Kasprzycki, Stanisław Czapliński, Wawrzyniec Butler; Dworzańskiego Zgromadzenia Deputacyjnego, Jan Narbutt, Antoni Dziakoński, Aloizy Brzozowski; przy Marszałkach Dworzaństwa: Wileńskich: Gubernialnym, Stefan Wojtkuński; Powiatowym, Józef Buhardt; Trockiego, Adolf Snarski; Upitskiego, Adam Bażeński, Adam Nawlicki; Szawelskiego, Xawery Iwanowski, Hieronim Wambutt; Rosieńskiej Opieki Dworzańskiej, Pismowodźca Aloizy Dowgwiłowicz; Wileńskiego Gubernialnego Sądu Granicznego, Wawrzyniec Nutowć; Sądow Powiatowych: Szawelskiego, Alexander Hryszkiewicz; Rosieńskiego, Wincenty Stankiewicz; Brasławskiego, Adam Mazurkiewicz; Sądow Ziemskich: Trockiego, Aloizy Gurzyński; Szawelskiego, Wacław Wertel; Wileńskiego Podskarbstwa Powiatowego, Alexander Brodowski; Kancellaryi Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Leon Kozieradzki; Kommissyi Gubernialnej z Najwyższego rozkazu w mieście Wilnie ustanowionej dla oznaczenia stopnia winy osob w powstaniu uczęstniczących, Julian Francuzowicz; Kommissyi Najwyżej ustanowionej dla likwidacyi długow majątkow konfiskowanych, Adolf Walicki; rang niemający: Izby Skarbowej, Donat Szyłejko; Dworzańskiego Zgromadzenia Deputacyjnego, Stanisław Junosza-Bieliński; Policyj Miejskich: Wileńskiej, Dozorca Kwartalny Karol Czarnocki; zostający przy dziełach Szawelskiego Powiatowego Marszałka Dworzaństwa, Mikołaj Piotrowicz; Telszewskiego Powiatowego Granicznego Sądu Appellacyjnego, Geometra Stanisław Baczański; Upitskiego Sądu Powiatowego, Jan Jasieński; służący w etacie byłego Wileńskiego Sądu Głównego Czasowego spraw Cywilnych Departamentu, Ignacy Lenkiewicz; Izby Skarbowej, Naczelnik Stołu Kancellarzysta Fabian Perzanowski; Izby Cywilnej, Assesor rangi niemający Fabian Swiątecki; Kancellarzyści: Rządu Gubernialnego, Kajetan Jankowski, Wincenty Szarski; Izby Kryminalnej, Stefan Jundziłł, Jan Stankowicz; Urzędu Powszechnego Opatrzenia: Engelbert Herkulan Rubażewicz; Dworzańskiego Zgromadzenia Deputacyjnego, Sylwester Korgowd, Brasławskiego Sądu Ziemskiego, Kazimierz Górski; Sądow Powiatowych: Upitskiego, Alexander Paszkiewicz; Zawilejskiego, Andrzej Brink; Wiłkomierskiego Ratusza Mieskiego, Sekretarz Bonifacy Jurjewicz; rang niemający: znajdujący się przy Brasławskim Powiatowym Marszałku Dworzaństwa, Pismowodźca Jan Popłoński; Zawilejskiego Sądu Ziemskiego, Assesor Andrzej Mokrzycki; Wileńskiego Granicznego Sądu Apellacyjnego, Sekretarz Paweł Bobakowski.

Въ 14й классъ:

Канцеляристы: Казенной Палаты, Помощникъ Контролера Іосифъ Валицкій; Бухгалтеръ Граціанъ Піотровскій, Помощникъ Бухгалтера Александръ Саковичъ; Ковенскаго Уѣзднаго Казначейства, Бухгалтеръ Онуфрій Медекша; Ошмянскій Уѣздный Казначей неимѣющій чина Діонисій Качановскій.

Do 14-ej klassy.

Kancellarzyści: Izby Skarbowej, Pomocnik Kontrolera Józef Walicki, Buchhalter Gracyan Piotrowski, Pomocnik Buchaltera Alexander Sakowicz, Kowieńskiego Podskarbstwa Powiatowego, Buchalter Onufry Medeksza; Oszmiański Podskarbi Powiatowy niemający rangi Dyonizy Kaczanowski.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 27-го Октября.

Вчера пріѣхалъ въ нашу столицу Решидъ-Паша, Министръ Иностранныхъ Дѣлъ Оттоманской Порты. (*О.Г.Ц.П.*)

Франція.

Парижъ, 19 го Октября.

Въ домѣ Испанскаго Посольства распространились слухи, что Маркизъ Мирафлоресъ получилъ повелѣніе отъ своего двора, объ окончаніи нѣкоторыхъ переговоровъ, которые, за время его предшественника, ни на шагъ не подвинулись впередъ.—Кажется, что надежда окончить этимъ средствомъ борьбу обѣихъ партій въ Испаніи, еще не потеряна, а послѣ пораженія Ген. Пардинаса, Испанское правительство весьма склонно къ переговорамъ сего рода. Сегодня поутру новый Посланникъ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Гр. Моле́, во время котораго, въ подробности изобразилъ ему затруднительное положеніе Испаніи. Не скрылъ при томъ, что Французскому Правительству остаются теперь только два средства спасти Испанію отъ совершеннаго безначалія, то есть, или посредничество, которое пресѣкло бы кровопролитіе и возстановило бы на прочномъ основаніи Правительственную власть и порядокъ, или порука Франціи на заемъ, который доставилъ бы Испаніи возможность принять рѣшительныя и сильныя мѣры, чтобы разрушить замыслы Д. Карлоса.

— Министръ Просвѣщенія предписалъ циркуляромъ, всѣмъ начальствамъ учебныхъ заведеній, отнюдь не употреблять въ школахъ перепечатанныхъ учебныхъ книгъ.

— Вчера, въ присутствіи членовъ академіи, Г. Годенъ производилъ опыты новоизобрѣтеннаго имъ способа освѣщенія, которое замѣняетъ освѣщеніе гасомъ. Свѣтъ этотъ раздѣляется на три степени. Первая совершенно замѣняетъ гасъ, вторая гораздо сильнѣе, и производитъ свѣтъ бѣловатый и ясный; изобрѣтатель вынужденъ смотрѣть на этотъ свѣтъ сквозь зеленыя очки, и назвалъ оный свѣтомъ звѣздъ. Третья степень равняется солнечному свѣту, и можетъ освѣтить самую длинную улицу, такъ, какъ и дневный свѣтъ.

21-го Октября.

Въ *Revue de Paris* опровергаютъ распространившіеся слухи, будто Посланникъ Французскій въ Швеціи, Гр. Морней, будетъ назначенъ Посланникомъ на мѣсто Герцога Монтебелло. Если бы и произошли какія перемѣны, то по старшинству, мѣсто Герц. Монтебелло слѣдуетъ Барону Мортье.

— Изъ Тулона пишутъ отъ 16 с. м., что тамошній морскій Префектъ получилъ телеграфическимъ путемъ, повелѣніе, отправить предписаніе Контръ-Адмиралу Галлуа о немедленномъ возвращеніи, поручая должность его Контръ-Адмиралу Лаланду.

— Въ Журналѣ *Guienne*, издаваемомъ въ Бордо, подтверждаютъ извѣстіе о прибытіи въ Испанію Герц. Беиры и старшаго сына Д. Карлоса. 16 с. м. удалось имъ переправиться чрезъ границу Франціи. Говорятъ, что Папскій легатъ, Аматъ, сопутствовалъ имъ. Обстоятельство сіе, пишутъ въ *Journal du Commerce*, можетъ имѣть весьма важныя послѣдствія. Герцогиня Беира, есть душою совѣта Дона Карлоса, съ которымъ вступаетъ въ бракъ; она мужественна и постоянна, а Д. Карлосу не достаетъ этихъ качествъ. Юный, прибывшій съ нею Герцогъ, имѣетъ уже 21 годъ отъ роду, и слѣдовательно уже совершеннолѣтній; по чему онъ есть живая порука партіи Д. Карлоса, что требованія сего послѣдняго не окончатся вмѣстѣ съ его жизнію. У Д. Карлоса есть теперь войска, крѣпости, союзники и наслѣдникъ трона. Каждый, который въ подробности знаетъ Испанію, и который постигаетъ въ какомъ замѣшательствѣ осталась бы оная по смерти Д. Карлоса, долженъ почитать прибытіе сына его весьма важнымъ обстоятельствомъ. Теперь приверженцы его обезпечены на счетъ будущей судьбы ихъ отечества.

— *Courrier Français* утверждаетъ, что получены извѣстія изъ Эрзерума и Багдада о предстоящей высадкѣ Англійскаго войска въ Буширѣ, гдѣ уже приготовлены для него квартиры, а кромѣ того отправ-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 29 Października.

Wczora, przybył do naszej stolicy Reszyd-Basza, Minister Spraw Zagranicznych Porty Ottomańskiej. (*G.R.P.K.*)

Francya.

Paryż, dnia 17 Października.

Rozeszła się pogłoska w pałacu poselstwa hiszpańskiego, że Margr. Miraflores otrzymał polecenie od swego dworu, aby zakończył pewne układy, których jego poprzednik ani o krok nie posunął. Zdaje się, że nie zrzeczono się nadziei położenia tym sposobem końca walce obu stronnictw w Hiszpanii, a po odniesionej klęsce przez Jenerała Pardiñas, Rząd Hiszpański jest daleko skłonniejszym do układów tego rodzaju. Dzisia rano nowy poseł miał długą naradę z Hr. Molé, w której miał mu szczegółowie wykazać smutne położenie Hiszpanii. Nie taił, że teraz dwa tylko pozostają środki Rządowi francuzkiemu, dla ochronienia Hiszpanii od zupełnego bezrządu, to jest: albo interwencya, któraby wylew krwi zatamowała i wprowadziła Rząd stały i porządny, albo zaręczenie pożyczki, mogącej Rząd Hiszpański postawić w możności przedsięwzięcia ostatecznych, lecz silnych środków, dla odparcia zamiarow D. Karlosa.

— Minister oświecenia obwieścił okolnikiem wszystkich zwierzchników szkół, że surowie zakazuje używania w nich książek szkolnych wydań nieupoważnionych.

— Wczora w obec członków akademii, P. Gaudin czynił doświadczenia z nowym przez siebie wynalezionym sposobem oświecania, mającym gaz zastąpić. Dzieli się ono na trzy stopnie: pierwszy wybornie gaz zastępuje, drugi jest daleko mocniejszy, daje białe jasne światło; wynalazca zmuszony jest patrzeć na światło przez zielone okulary i nazwał ten stopień, światłem gwiazd. Trzeci wyrównywa blaskiem słońcu; jedno takie światło zdolne jest najdłuższą ulicę oświecić tak jasno, jak światło dzienne.

Dnia 21-go.

Dziennik *Revue de Paris* zbija rozgłoszoną wiadomość, jakoby poselstwo Xięcia Montebello miało bydź oddane Hr. Mornay, dotychczasowemu posłowi w Szwecyi. Gdyby poźniej jakie zmiany miały nastąpić, to po Xięciu Montebello objąłby poselstwo, z prawa starszeństwa, Baron Mortier.

— Donoszą z Tulonu pod dniem 16 b. m., że tamtejszy prefekt morski, upoważniony został, telegraficznym rozkazem, do posłania wezwania do powrótu Kontr-Admirałowi Gallois, którego następcą ma bydź Kontr-Admirał Lalande.

— Dziennik *Guyenne*, wychodzący w Bordeaux, potwierdza wiadomośc o przejeździe Xiężny Beiry i najstarszego syna D. Karlosa. W dniu 16 b. m. między godziną drugą a czwartą z południa, udało się im przebyć granice francuzkie i stanąć w Hiszpanii. Legat papiezki, Xiądz Amat, miał im towarzyszyć w podróży. Wypadek ten, mówi *Journal du Commerce*, może pociągnąć nader ważne za sobą skutki. Xiężna Beiry jest duszą rady zaufnej D. Karlosa, z którym ma się połączyć związkiem małżeńskim. Posiada odwagę i stałość, przymioty, na których D. Karlosowi zbywa. Młody Xiąże, z nią przybyły, liczy lat 21; jest zatém pełnoletnim; będzie mógł więc służyć za żywy dowód stronnikom swego ojca, że jego sprawa nie skończy się z jego śmiercią. D. Karlos ma teraz wojsko, twierdze, sprzymierzeńców i następcę tronu przy sobie. Dla każdego, znającego dokładnie Hiszpanią, i wiedzącego, na jakie zamieszanie byłaby wystawiona po zgonie D. Karlosa, przybycie jego syna jest wypadkiem nader ważnym: obrońcy bowiem sprawy jego są nadal zabezpieczeni od wszelkich, mogących się zdarzyć wypadków.

— *Courrier français* zapewnia, że nadeszły doniesienia z Erzerum i Bagdadu o blizkiém wylądowaniu wojska angielskiego w Buszyre, gdzie zamówiono już dla niego kwatery, a prócz tego posłano tamże amunicyą

лена сюда амуниція изъ Бомбая. Жители Фарзистана принимаютъ радушно Англичанъ, а недовольные изъ разныхъ окрестностей края собираются въ Бандеръ-Абасси, чтобы соединить свои силы съ Англійскими. Принцы бывшіе Губернаторами тамошнихъ провинцій, набираютъ охотниковъ для возстанія противу Шаха. (*G. C.*)

Австрія.

Вѣна, 17-го Октября.

10 с. м. Ихъ Императорскія Величества ѣздили изъ Венеціи на островъ Мурано, извѣстный обширною своею торговлею и фабриками зеркалъ и бусъ. Въ честь высокихъ посѣтителей, устроена была на водѣ тріумфальная арка, которая представляла очаровательный видъ при блескѣ солнечныхъ лучей. Ихъ Величества осмотрѣли поочередно всѣ находящіяся тамъ фабрики.

— Здѣсь ожидаютъ возвращенія Ихъ Императорскихъ Величествъ къ 26 с. м.

— Заграбская политическая газета увѣдомляетъ съ Черногорской границы слѣдующее: „Изъ хорошаго источника мы узнали теперь, что между владыкою и Турками начатые переговоры, на счетъ устройства споровъ касательно Граховскаго округа, прекращены, а такъ же, что Губернаторъ Герцоговины предпринялъ надлежащія мѣры, чтобы силою оружія изгнать Черногорцевъ изъ этого края; ежеминутно должно ожидать извѣстій о началѣ борьбы въ тамошнихъ странахъ."

— Эрцъ-Герцогъ Францъ Карлъ, 21 ч. с. м. возвратился въ добромъ здоровьѣ изъ Венеціи въ Шенбруннъ.

Тріентъ, 16-го Октября.

13 с. м. вечеромъ прибыла сюда Греческая Королева, а чрезъ часъ послѣ того Баварская Королева и супруга Принца Гессенскаго; всѣ три высокія путешественницы остановились въ гостинницѣ *Европа*. Сегодня Баварская Королева провожаетъ свою невѣстку въ Acquaviva, откуда снова возвратится въ Тріентъ а послѣ того выѣдетъ въ свое государство.

Венеція, 15-го Октября.

Третьяго дня Императоръ, Императрица и Эрцъ-Герцоги осматривали здѣшній морской арсеналъ, гдѣ въ присутствіи Ихъ Величествъ спущенъ былъ корабль *Сирена*. Вчера, въ Маламоко, Императоръ положилъ основный камень больверка, который болѣе, нежели на 2,000 локтей будетъ вдаваться въ море. Епископъ изъ Кіоджія встрѣтилъ Его Величество съ обычными церковными обрядами; послѣ того, Ихъ Величества, въ сопровожденіи Принцевъ, изволили проѣзжаться по морю; прогулка однако же не долго продолжалась, по причинѣ возстававшей бури.

— Изъ Вероны пишутъ, что Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, прибылъ 11 числа въ сей городъ, подъ именемъ Графа Бородинскаго, и изволилъ остановиться въ гостинницѣ, подъ вывѣскою *Двухъ башенъ*. Осмотрѣвъ достопримѣчательности города, Его Императорское Высочество изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь, въ Ломбардо-Венеціанское Королевство. (*О.Г.Ц.П.*)

Англія.

Лондонъ, 19-го Октября.

Изъ всѣхъ портовъ здѣшняго края получаемъ печальныя извѣстія о убыткахъ причиненныхъ кораблямъ бурами свирѣпствовавшими 12 и 13 ч. настоящ. мѣсяца.

— *Times* увѣдомляетъ изъ Истамбула отъ 26 Сентября, что Англійско-Турецкій флотъ подъ начальствомъ Адмирала Стопфорда прибылъ къ Дарданелламъ. Турецкіе матросы ежедневно упражняются подъ присмотромъ и командою Англійскихъ офицеровъ.

— Кажется, никогда не было такой дѣятельности въ здѣшнихъ мастерскихъ и въ окрестности, какъ въ настоящее время. Собрано множество работниковъ изъ деревень, а въ нѣкоторыхъ заведеніяхъ, непрекращаются работы ни ночью ни воскресными днями, ибо соревнованіе принуждаетъ къ чрезвычайнымъ напряженіямъ. Это обстоятельство благопріятно дѣйствуетъ противу политическихъ движеній, ибо уменьшаемъ нужду, какая могла бы произойти отъ повышенія цѣны хлѣбу.

— Въ Ирландіи происходятъ теперь многочисленныя собранія. Предметомъ совѣщаній есть уничтоженіе десятинъ, и возобновленіе билья послѣднихъ засѣданій. Общество подъ названіемъ *Precursor* дѣлаетъ значительные успѣхи. Сопротивляется одинственно ему неутомимый Г. Шерменъ Крафордъ: онъ напечаталъ въ публичныхъ изданіяхъ двѣ прокламa-

z Bombay. Mieszkańcy Farzystanu przyjmują z dobrą wolą Anglików, a malkontenci z różnych okolic kraju, zbierają się w Bander-Abassy, dla połączenia swych sił z angielskiemi. Xiążęta, którzy byli Gubernatorami prowincyj tamtejszych, werbują ochotników do powstania przeciwko Szachowi. (*G.C.*)

Austrya.

Wiedeń, 17-go Października.

Dnia 10 b. m. Cesarstwo Ichmość zwiedzili w Wenecyi wyspę Murano, sławną świetnością swego handlu i fabrykami zwierciadeł i pereł szklannych. Na przyjęcie dostojnej pary, wystawiono na wodzie szklanny łuk tryumfalny, który przy blasku promieni słonecznych czarowny sprawiał widok. NN. Państwo zwiedzili kolejno wszystkie fabryki.

— Cesarstwo Ichmość spodziewani są tu z powrótem 26 b. m.

— Polityczna gazeta Zagrabska donosi od granicy czernohorskiej, co następuje:— „Wiemy teraz z pewnego źródła, że rozpoczęte pomiędzy Władyką a Turkami układy względem uregulowania sporow dotyczących obwodu Grahovo, zostały już przerwane, jakoteż, że Gubernator Hercogowiny poczynił już stosowne przygotowania, ażeby wygnać Czernohorców siłą oręża z rzeczonej krainy; trzeba się co chwila spodziewać doniesień o rozpoczęciu walki w tamtych stronach."

— Arcy-Xiążę Franciszek Karol, powrócił d. 21 b. m. w dobrém zdrowiu, z Wenecyi do Schönbrunn.

Trydent, 16 Października.

Dnia 13 b. m. przybyła tu wieczorem Królowa Grecka, a w pół godziny poźniej Królowa Bawarska i Dziedziczna Xiężna Heska; wszystkie te znakomite damy wysiadły w domu gościnnym *Europa*. Dziś Królowa Bawarska odprowadza synową do Aquaviva, skąd znowu wróci do Trydentu, a następnie do swych państw odjedzie.

Wenecya, 15 Października.

Zawczora, Cesarz, Cesarzowa i Arcy-Xiążęta, zwiedzili tutejszy arsenał morski. W obec Najjaśniejszych Gości spuszczono z warsztatu korwetę *Sirena*. Wczora Monarcha założył w Malamocco węgielny kamień do tamy, która przeszło 2,000 łokci ciągnąć się będzie w morze. Biskup z Chioggia przyjmował Cesarza ze zwykłemi kościelnemi obrzędami. Następnie, Cesarz z Dostojną Małżonką i Xiążętami swej rodziny, odbywał przejażdżkę po morzu, która nie długo trwała, dla wzmagającej się burzy.

— Donoszą z Werony, że w dniu 11 b. m. przybył wieczorem do tego miasta Cesarzewicz Następca Tronu Rossyjskiego, pod imieniem Hrabi Borodyńskiego, i raczył wysiąść w domu gościnnym, pod *Dwiema wieżami*. Zwiedziwszy osobliwości, znajdujące się w mieście, Cesarzewicz udał się w dalszą drogę do Królestwa Lombardzko-Weneckiego. (*G.R.K.P.*)

Anglia.

Londyn, dnia 19-go Października.

Ze wszystkich portow kraju tutejszego nadchodzą smutne doniesienia o szkodach, zrządzonych w okrętach przez burze, które panowały w dniach 12 i 13 bieżącego miesiąca.

— *Times* donosi ze Stambułu pod d. 26 Września, że flota angielsko-turecka pod dowództwem Admirała Stopford, przybyła pod Dardanelle. Marynarze tureccy odbywają codziennie różne ćwiczenia pod okiem i kierunkiem oficerów angielskich.

— Nigdy podobno nie było tak wielkiej czynności na warsztatach tutejszych i w okolicach, jak teraz właśnie. Sprowadzono mnóztwo robotników ze wsi, a w niektórych wielkich zakładach, nie ustają roboty, ani w nocy, ani w dni niedzielne, bo spółubieganie się skłania do nadzwyczajnych wysileń. Ta okoliczność działa skutecznie przeciwko politycznym poruszeniom: zmniejsza bowiem nędzę, jakaby skutkiem podwyższenia ceny chleba wypaść mogła.

— W Irlandyi zbierają się teraz niezliczone zgromadzenia. Przedmiotem narad jest zupełne zniesienie dziesięcin i wznowienie bilu ostatnich posiedzeń. Towarzystwo pod nazwą *Precursor*, znaczne czyni postępy. Jedynie opiera się mu niezmordowany P. Sharman Crafford; umieścił on w pismach publicznych dwie odezwy, w których bardzo żywo powstaje przeciwko po-

ціи, въ которыхъ сильно возстаетъ противу поступковъ О'Коннеля.

— Королева пригласила въ Виндзоръ Герцога Лукскаго. Вчера въ гостинницѣ Mivart посѣтили Герцога знатныя особы, находящіяся въ Лондонѣ, а въ числѣ ихъ Герцогъ Карлъ Брауншвейгскій, Гр. Поццо-ди-Бордо и Князь Михаилъ Суццо. Вечеромъ Герцогъ Лукскій давалъ обѣдъ для Принца Капуи.

— Нѣсколько дней тому назадъ дано было угощеніе людямъ находящимся при работахъ Туннелля, по поводу окончанія 800 футовъ каменной работы. Они съ восторгомъ провозгласили тосты за здоровье Г. Бруннеля и его сына. Еще болѣе ста футовъ остается роботы для совершеннаго окончанія Туннеля.

— Изъ Буеносъ-Айреса пишутъ отъ 21 Іюля, что отрядъ войскъ, подъ предводительствомъ Ген. Грегоріо Пазъ, посланный Аргентинскою республикою въ помощь жителямъ Хили, пріобрѣлъ значительныя выгоды надъ Перувіанцами, въ провинціи Терія, и даже совершенно овладѣлъ оною. Говорятъ, что Губернаторъ Боливіи, Довада, спасся бѣгствомъ, а одинъ изъ непріятельскихъ эскадроновъ передался Аргентинскому войску, у котораго есть много приверженцевъ между тамошними жителями.

— По полученнымъ извѣстіямъ съ пароходомъ Great-Vestern Гр. Дургамъ, хочетъ отказаться отъ должности, чувствуя себя обиженнымъ по поводу нападеній Торіевъ и Лорда Бругамъ въ извѣстномъ билѣ, по содержанію котораго хотя онъ и исполнители его приказаній, освобождены отъ взысканія, не менѣе того, распоряженія сіи и исполненіе оныхъ признаны противузаконными; почему Гр. Дургамъ полагаетъ, что послѣ этого онъ не можетъ съ полною властію управлять ввѣренными ему провинціями. Однакоже Министры надѣятся, что собственноручное письмо Королевы и письма Лордовъ Мельбурна и Гленельга отклонятъ его отъ исполненія принятаго имъ намѣренія и убѣдятъ его остаться въ своей должности. Кромѣ того, большая часть жителей сѣверо-американскихъ провинцій, сожалѣютъ о скоромъ отъѣздѣ Лорда, что доказывается многочисленными адресами и всеобщимъ недоброжелательствомъ къ Лорду Бругаму. (*О.Г.Ц.П.*)

Испанія.

Мадритъ, 13-го Октября.

Получено оффиціальное извѣстіе о пораженіи Ген. Пардинаса подъ Маеллою. Королевскія войска потеряли до 3,000 чел.

— 800 чел. пѣхоты, 60 ч. конницы и 120 ч. раненыхъ прибыли изъ Каспы въ Алканицъ. Изъ числа рядовыхъ Африканскаго полка, осталось въ Каспѣ 500 чел. Тѣло Ген. Пардинаса погребено съ обычными почестями въ церкви Августіановъ.

15-го Октября.

Карлистскій начальникъ Орехита бывшій довольно долгое время ужасомъ провинціи Манха, убитъ собственными людьми, которые 3 ч. с. м. привезли тѣло его въ Ціудадъ-Реаль для полученія положенной за доставленіе его награды.

— Говорятъ здѣсь о недоразумѣніяхъ происходящихъ между здѣшнимъ Министерствомъ и Англійскимъ посольствомъ, вѣрно по поводу журнальныхъ статей; замѣчено даже, что на послѣднемъ пріемѣ, никого небыло изъ Англійскаго Посольства.

(*съ Испанскихъ границъ*).

Въ письмѣ изъ Байонны отъ 15 ч. с м. увѣдомляютъ, что за день до того взорванъ на воздухъ пороховый заводъ учрежденный Карлистами въ Дуэрѣ.

— Мунягорри по своему желанію получилъ отъ Лорда Джонъ Гея, отрядъ инженеровъ и артиллеріи, при помощи коихъ онъ хочетъ учредить небольшое укрѣпленіе на Испанской землѣ при самой границѣ, такимъ образомъ, чтобы Карлисты немогли дѣлать аттаки безъ перелета ихъ пулей на Французскую землю.

— По донесеніямъ изъ Наварры подтверждается занятіе города Сегуенца Карлистами, но Христиноскій гарнизонъ, невыступилъ еще изъ укрѣпленія въ которомъ онъ заперся. (*G. C.*)

Америка.

Соединенные Штаты. Нью-Іоркъ, 4-го Октября.

Іосифъ Бонапарте прибылъ сюда изъ Европы.

— Изъ Пенсаколи пишутъ отъ 15 Сентября, что прибылъ туда изъ Сакрифиціосъ Французскій военный бригъ *la Perouse* но не привезъ никакихъ извѣстій. Тамъ ожидаютъ ежедневно прибытія блокирующей флотиліи, которая намѣревается сдѣлать нападеніе на Вера-Крусъ. Для Франціи гораздо важнѣе обладаніе Санъ-Жуанъ д'Уллоа, нежели Алжиромъ, потому что тогда 15,000 чел. могли бы дойти даже до Тихаго Океана и завоевать Мексику. Если бы Французы покорили Мексику, то чрезъ нѣсколь-

stępowaniu O'Connela. (*G. C.*)

— Królowa zaprosiła do Windsor Xięcia Łukieskiego. Wczora w domu gościnnym Mivart odwiedzały Xięcia znakomite osoby: bawiące w Londynie, a między innemi: Xiąże Karol Brunświcki, Hr. Pozzo di Borgo i Xiąże Michał Suzzo. Wieczorem dawał obiad Xiąże Łukieski dla Xięcia Kapuy i jego małżonki.

— Robotnikom, pracującym w tunelu, dawano przed kilką dniami biesiadę, gdyż w dniu tym ukończyli już 800 stop roboty mularskiej. Spełnili oni z zapałem toasty za zdrowie P. Brunel i jego syna. — Do zupełnego ukończenia tunelu nie dostaje więcej, jak sto stóp.

— Donoszą z Buenos-Ayres pod 21 Lipca, że oddział wojska, który pod dowództwem Jenerała Gregorio Paz, rzeczpospolita Argentyńska Chilijczykom na pomoc posłała, miał odnieść znaczne korzyści nad Peruwianami w prowincyi Teria, i nawet zupełnie zająć ją w posiadanie. Gubernator Boliwijski Dovada, miał się ratować ucieczką, a jeden szwadron jazdy tego narodu, przeszedł do Argentynów, którzy wielu liczą stronników pomiędzy mieszkańcami tej prowincyi.

— Statek parowy *Great-Vestern* przywiózł wiadomość, że Hrabia Durham chce opuścić urzędowanie, ponieważ mocno czuje ubliżenie swej godności, z powodu nacierań torysów i Lorda Brougham, w owym uchwalonym bilu, który aczkolwiek uwalnia go i wykonywaczów jego rozkazów od kary, jednak ich sposób działania za przeciwny prawu ogłasza. Sądzi zatém Hrabia Durham, że po takich zajściach nie mógłby zarządzać powierzonemi mu prowincyami z potrzebną władzą. Ministrowie mają jednak nadzieję, że własnoręczny list Królowej, tudzież pisma Lordów: Melbourne i Glenelg, zdolne będą do zmienienia powziętego przezeń zamiaru, i skłonią go do pozostania przy urzędowaniu. Prócz tego, większa część mieszkańców prowincyj północno-amerykańskich, żałuje bardzo tak śpiesznego odjazdu Lorda, co liczne adressy i powszechna niechęć do Lorda Brougham jaśnie dowodzą. (*G.R.K.P.*)

Hiszpania.

Madryt, 13-go Października.

Nadeszła już urzędowa wiadomość, o klęsce, poniesionej pod Maella przez Jenerała Pardiñas. Wojsko Królowej utraciło przeszło 3,000 ludzi.

— Do Alcaniz przybyło z Caspe 800 ludzi piechoty i 60 koni, tudzież 120 rannych. Z półku afrykańskiego pozostało w Caspe 500 ludzi. Zwłoki Jenerała Pardiñas pochowano ze zwykłemi honorami w kościele Augustyanów. (*G.R.K.P.*)

Dnia 17.

Karolistowski przywódca Orejita, będąc dosyć długo postrachem prowincyi Mancha, został zabity przez własnych ludzi, który d. 3-go b. m. przywieźli ciało jego do Ciudad Real, dla otrzymania wyznaczonej za niego nagrody.

— Mówią tu o nieporozumieniach, zachodzących pomiędzy ministerstwem tutejszém a poselstwem angielskiém, podobno z powodu artykułów gazeciarskich; uważano nawet, że na ostatnich pokojach, nie było nikogo z legacyi angielskiej.

Od granicy hiszpańskiej.

W piśmie z Bayonny, daty 15 b. m. donoszą, że dniem pierwej wyleciała na powietrze fabryka prochu, założona przez Karolistów w Duero.

— Muñagorry otrzymał od Lorda John Hay, stosownie do życzenia swego, oddział inżenierów i artyllerzystów, z pomocą których chce on założyć małą warownią na ziemi hiszpańskiej, tuż przy samej granicy i w taki sposób, żeby Karoliści nie mogli jéj attakować bez dostania się ich kul na territoryum francuzkie.

— Podług doniesień z Nawarry, potwierdza się zajęcie miasta Seguenza przez Karolistów, ale załoga krystynistowska, jest jeszcze w posiadaniu warowni, w której się zamknęła. (*G. C.*)

Ameryka.

Stany-Zjednoczone. Z New-York, 4 Października.

Józef Bonaparte przybył tu z Europy.

— Donoszą z Pensakoli z dnia 15 Września, że tam przypłynął z Sacrificios francuzki bryg wojenny *La Perouse*, ale żadnej nie przywiózł wiadomości. Codziennie tam oczekiwano przybycia floty blokującej, która miała natrzeć na Veracruz. Zdobycie San Juan d'Ulloa byłoby ważniejsze dla Francyi, jak posiadanie Algeru. Wynikłoby bowiem z tego, że 15,000 ludzi mogło dójść aż do Oceanu spokojnego i cały Mexyk ujarzmić. Gdyby raz Francuzi zostali Panami Mexyku, założyliby kolej szynową w kilku latach, od odnogi

ко лѣтъ, устроили бы желѣзную дорогу отъ Мексиканскаго залива до Тихаго Моря и такимъ образомъ основали бы сообщеніе, кратчайшимъ путемъ, съ Китаемъ и тѣмъ пріобрѣли бы неисчислимыя выгоды богатой торговли съ Индіею. (*О.Г.Ц.П.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 9-го Октября.

Отрядъ кавалеріи напалъ на начальника герильясовъ партіи Мигуелистовъ, Бойоа, который не хотѣлъ сдаться и былъ застрѣленъ. Молодой Ремешидо, съ большимъ урономъ отступилъ отъ Санта Луціи. (*О.Г.Ц.П.*)

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 20-го Октября.

Чрезъ нашъ городъ проѣзжалъ Новороссійскій и Бессарабскій Военный Генералъ Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ Графъ Воронцовъ.

Штутгардъ, 21-го Октября.

Король принималъ вчера, на публичной аудіенціи, Нидерландскаго Посланника, Графа Ванъ-Деръ-Дуйнъ, прибывшаго просить руки Принцессы Софіи, для старшаго сына Принца Оранскаго, на что Е. В. изъявилъ свое согласіе и вручилъ Посланнику письмо съ отвѣтомъ по сему предмету Нидерландскому Королю.

Лейпцигъ, 18-го Октября.

На *Холмѣ Государей*, близь Менсдорфа, нѣсколько частныхъ особъ освящали сегодня памятникъ, воздвигнутый Князю Шварценбергу. Памятникъ этотъ состоитъ изъ куска гранита, въ 4 локтя шириною, 2 толщиною и столько же вышиною. Пьедесталъ сдѣланъ изъ песчанника. На гранитѣ, съ лицевой стороны, вырѣзана слѣдующая надпись: „Князю Карлу Шварценбергу, предводителю военныхъ силъ, сражавшихся для освобожденія Европы на Лейпцигскихъ равнинахъ, 18-го Октября 1813 года.—Памятникъ сей воздвигнули, супруга Князя, и сынъ его Фридрихъ-КарлъЭдмундъ."—На другой сторонѣ: „Родился 15 Апрѣля 1771 года, умеръ 15 Октября 1820 года." У подошвы холма выстроенъ гротъ, въ коемъ, на каменной плитѣ, уставлены черепа и кости Австрійскихъ воиновъ, падшихъ въ битвѣ подъ Лейпцигомъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Турція.

Смирна, 6-го Октября.

Изъ Аѳинъ пишутъ отъ 30 Сентября, что Е. В. Король Греческій отправился наканунѣ въ Румилію. (*О.Г.Ц.П.*)

РУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА.

Collectanea medicochirurgica, Caesareae academiae medicochirurgicae cura et impensis edita. Vol. I cum tribus tabulis, in lapide delineatis. Vilnae, typis Josephi Zawadzki MDCCCXXXVIII. (*Медико-Хирургическія Записки, изданныя трудами и иждивеніемъ* Императорской *Медико-Хирургической Академіи. Часть I, въ 4 д. л. VIII и 460 стран. съ тремя литографированными рисунками*).

Записки, комментаріи, журналы и проч., издаваемые обществами ученыхъ, Академіями, Университетами и проч., весьма полезны для современнаго образованія: они служатъ прочнымъ памятникомъ трудовъ, которыми ознаменовали себя воздѣлыватели различныхъ отраслей наукъ. По содержанію подобныхъ современныхъ сочиненій потомство можетъ судить о степени и успѣхахъ нашего просвѣщенія. Между изданіями сего рода, первое мѣсто заслуживаютъ, въ нашемъ отечествѣ, труды Императорской Академіи Наукъ, Московскаго и другихъ Университетовъ. Что же касается собственно медицинскихъ наукъ, то не должно забывать „Всеобщаго Журнала Врачебной Науки," издававшагося (1811—1817) отъ Императорской Санктпетербургской Медико-Хирургической Академіи, замѣненнаго (1823) „Военномедицинскимъ Журналомъ," который печатается на счетъ суммъ Медицинскаго Департамента Военнаго Министерства. При таковомъ состояніи нашей отечественной Медицинской Журналистики, весьма пріятно было намъ встрѣтиться съ книгою, коей заглавіе мы означили выше. Императорская Виленская Медико-Хирургическая Академія, образовавшаяся по Высочайшей волѣ Государя Императора (1-го Августа 1832) изъ Медицинскаго Факультета, бывшаго при Университетѣ, основанномъ 1578 года Польскимъ Королемъ Стефаномъ Баторіемъ, и снабженная отъ щедротъ Всемилостивѣйшаго Монарха всѣми учебными пособіями, нынѣ издала 1-ю часть „Медико-Хирургическихъ Записокъ." Изложивъ причины, побудившія Академію къ этому изданію, редакція увѣдомляетъ, что практическая Медицина составляетъ главную цѣль

Mexykańskiej aż do Oceanu spokojnego, a tym sposobem otworzyli by drogę krótszą i stosowniejszą do Chin, któraby Francyi zapewniła posiadanie niezliczonych bogactw handlu indyjskiego. (*G.R.K.P.*)

Portugalia.

Lisbona, d. 9-go Października.

Naczelnik guerilasów miguelistowskich, Bojoa, napadnięty przez oddział jazdy, że się poddać nie chciał, został zastrzelony. Młody Remeszydo z wielką stratą odstąpił od Santa Lucia. (*G.R.K.P.*)

Niemcy.

Frankfort, n. M. 20 Października.

Jenerał-Gubernator Noworossyjski i Bessarabski, Jenerał-Adjutant Hr. Woroncow przejeżdżał przez nasze miasto.

Sztutgard, 21 go Października.

Król udzielił w dniu dzisiejszym publiczne posłuchanie Hr. van der Duyn, Posłowi Króla Niderlandzkiego,przybyłemu w zamiarze proszenia o rękęKrólewny Zofii, dla starszego syna Xięcia Oranii, na co też Król dał swoje przyzwolenie, tudzież wręczył posłowi odpowiednie pismo do Króla Imci Niderlandzkiego, w pomienionym przedmiocie. (*G.R.K.P.*)

Lipsk 18 Października.

Na *Pagórku Monarchów* przy Mensdorf, poświęcały dzisiaj osoby prywatne pomnik, wzniesiony Xięciu Schwarzenbergowi. Pomnik ten składa się ze sztuki granitu, mającej cztéry łokcie szerokości, dwa grubości i tyleż wysokości. Spoczywa ona na podstawie z piaskowca; na przedniej stronie ma następujący napis: „Xięciu Karolowi Schwarzenberg, dowódcy zastępów walczących o wyswobodzenie Europy, na równinach Lipska, w dniu 18 Października 1813 roku. Pomnik ten wznieśli: małżonka jego Maryanna i syn Fryderyk Karol Edmund." Na stronie zaś odwrótnej. „Urodził się 15 Kwietnia 1771 roku, umarł 15 Października 1820 roku." Pod pagórkiem, wymurowano grotę, w której na kamiennej tablicy ustawiono czaszki i kości poległych pod Lipskiem wojowników austryackich.

Turcya.

Smirna, 6 Października.

Donoszą z Aten pod dniem 30 Września, o wyjeździe, dniem wprzódy, Króla Greckiego do Rumelii. (*G.R.K.P.*)

LITERATURA ROSSYJSKA.

Collectanea medicochirurgica, Caesareae academiae medico-chirurgicae cura et impensis edita. Vol. I cum tribus tabulis, in lapide delineatis. Vilnae, typis Josephi Zawadzki MDCCCXXXVIII. (*Pamiętniki Medyko Chirurgiczne, wydane pracą i kosztem* Cesarskiej *Akademii Medyko Chirurgicznej. Część I, in 4 to stronic VIII i 460 z trzema rysunkami litografowanemi.*)

Pamiętniki, komentaryusze, dzienniki i t. p. wydawane przez Towarzystwa uczonych, Akademie, Uniwersytety i t. d., nader są pożyteczne dla oświaty współczesnej: są one trwałym prac pomnikiem, któremi się odznaczyli pracownicy w rozmaitych gałęziach nauk. Z treści takich dzieł współczesnych, potomność może sądzić o stopniu i postępach naszej oświaty. Pomiędzy dziełami tego rodzaju, na pierwsze miejsce zasługują w ojczyźnie naszej, prace Cesarskiej Akademii Nauk, Moskiewskiego i innych Uniwersytetów. Co się zaś ściąga właściwie do nauk medycznych, nie należy zapominać „Powszechnego Dziennika Nauk Medycznych" wydawanego (1811—1817) przez Cesarską S. Petersburską Akademią Medyko-Chirurgiczną, na miejscu którego (1823) wychodzi „Dziennik Medyczny Wojskowy", drukujący się kosztem Medycznego Departamentu Ministeryum Wojny. W takim stanie naszego dziennikarstwa medycznego, z wielką przyjemnością spotkaliśmy książkę, której tytuł wyżej wypisany. Cesarska Wileńska Akademia Medyko-Chirurgiczna, ustanowiona z Najwyższej woli Cesarza Jego Mości (1-go Sierpnia 1832 r.) na miejsce Fakultetu Medycznego, będącego przedtém przy Uniwersytecie, który w roku 1578 został założony przez Króla Polskiego Stefana Batorego, i szczodrotami Najłaskawszego Monarchy opatrzony we wszystkie pomoce naukowe, wydała teraz pierwszą część „*Pamiętników Medyko - Chirurgicznych*". Wyłożywszy przyczyny, które stały się pobudką Akademii do tego wydania, redakcya uwiadamia, że Medycyna praktyczna stanowi główny cel tych Pamiętników, ale i artykuły, odnoszące się do nauk naturalnych i pomocniczych medycyny, będą także w tym

(2)

сихъ Записокъ; но статьи, относящіася къ естественнымъ и вспомогательнымъ Медицинѣ Наукамъ также будутъ печататься въ этомъ журналѣ. Предполагая издавать ежегодно по *одному тому* „Медико-Хирургическихъ Записокъ," Академія не опредѣляетъ времени ихъ выхода *). Статьи, содержащіяся въ вышедшемъ первомъ томѣ „Медико-Хирургическихъ Записокъ," суть слѣдующія: I. Historica rei medicae publicae in Imperio Rutheno adumbratio. Этотъ краткій историческій обзоръ состоянія Медицины въ Россіи отъ временъ Св. Великаго Князя Владиміра (980 года) до эпохи нынѣ благополучно царствующаго Государя Императора Николая Павловича, весьма любопытенъ, тѣмъ болѣе, что онъ составляетъ продолженіе историческихъ свѣдѣній о Медицинѣ въ Россіи, доведенныхъ знаменитымъ Рихтеромъ **) до конца царствованія Императрицы Елисаветы Петровны. Кажется, надъ составленіемъ этой статьи трудился почтенный Президентъ Академіи (ст. 1—35). II Caesarea academia medico-chirurgica Vilnensis. Здѣсь излагаются уставъ Академіи, учебныя пособія: библіотека, Физическій, Химическій, Минералогическій и Атаномическій Кабинеты, собраніе Хирургическихъ и родовспомогательныхъ инструментовъ и Клиники: Терепевническая, Хирургическая, Акушерская и Ветеринарная. Число слушавшихъ курсъ Медицинскихъ, Фармацевтическихъ и Ветеринарныхъ Наукъ въ продолженіе пяти лѣтъ (1832—1837), было 5522 человѣка, что составляетъ слишкомъ по 700 на годъ. Въ Терапевтическую Клинику поступило больныхъ внутренними болѣзнями, въ теченіе пяти лѣтъ, 1324, изъ коихъ совершенно выздоровѣли 955, получили облегченіе 183, отпущены невыздоровѣвшими 135 и умерли 53. Въ Хирургическую Клинику прибыло 608, изъ коихъ выздоровѣли 492, получили облегченіе 90, умерли 26. Въ Акушерской Клиникѣ, устроенной спустя годъ по устроеніи Академіи, въ теченіе четырехъ лѣтъ было беременныхъ женщинъ 246. Касательно животныхъ, леченныхъ въ Ветеринарной Клиникѣ, совѣтуемъ любопытному заглянуть въ самую книгу. (стр. 35—155). III. De bursis mucosis subcutaneis (о слизистыхъ подкожныхъ сумочкахъ). Эта пространная статья, въ четырехъ главахъ, содержитъ все, что въ новѣйшее время анатомы открыли касательно слизистыхъ подкожныхъ сумочекъ; словомъ здѣсь собраны труды Кока, Фуркруа, Земмеринга, Лодера, Мекеля, Янка, Андраля, Бродье, Виллерме, Кювилье, Бреше, Беклара, Вельпо, Шрегера. (Помнится, что Профессоръ Мухинъ писалъ также объ этомъ предметѣ (стр. 155—233). IV. Observationes ex actis medici instituti clinici, ann. 1834—1835 depromptae. Здѣсь описываются *шесть* замѣчательнѣйшихъ случаевъ, встрѣтившихся въ Терапевтической Клиникѣ, гдѣ въ продолженіе года было 330 больныхъ (стр. 233—251). V. Observationes ex actis instituti clinici chirurgici Vilnensis depromptae. Послѣ краткаго, но любопытнаго очерка исторіи Хирургической Клиники, опысываются важнѣйшіе Хирургическіе случаи и операціи; и новый снарядъ для перевязки сложныхъ переломовъ костей голени, изображенный на таблицѣ (стр. 251—291). VI. Graviditatis extrauterinae, plus quam biennis, historia. Наблюденіе касательно слишкомъ двухлѣтней внѣматочной беременности, описанное здѣсь, весьма любопытно; оно очень хорошо пояснено двумя литографированнными рисунками (стр. 291—327). Въ концѣ Записокъ, мы находимъ статью VII. De medicinae veterinariae intra illud temporis spatium quod ab a. 1828 ad a. 1835 effluxit, conditione, et incrementis. Ветеринарная наука, въ продолженіе показаннаго десятилѣтія, весьма подвинулась впередъ; непомѣрнымъ ея успѣхамъ и усовершенствованію нельзя не удивляться. Внимательный взглядъ на изложенныя здѣсь части Ветеринарной Науки, какъ-то: Зоопатологію, Зоотерапію, Зоохирургію, Зоофармакологію и проч., достаточно увѣряетъ насъ въ этомъ. Въ Россіи существуютъ три Ветеринарныя училища, но вѣроятно, что заведенія этого рода умножатся по мѣрѣ, какъ цѣнность животныхъ, облегчающихъ человѣка въ его трудахъ, будетъ больше, чѣмъ въ настоящее время. (стр. 327—460). Прочитавъ сіи Медико-Хирургическія Записки, мы обязываемся принести искреннюю благодарность ученымъ мужамъ, трудами своими участвовавшимъ въ этомъ полезномъ изданіи.

*) *Примѣчаніе.* Академія не означила времени, когда второй томъ ея записокъ будетъ напечатанъ и намѣрена издавать сей трудъ въ свѣтъ по мѣрѣ накопленія матеріяловъ. (*А. Н.*) (*С. П.*)

**) См. Исторію Медицины въ Россіи. соч. Вильгельма Рихтера, 3 части. Москва. 1814—1822.

dzienniku umieszczane. Mając zamiar wydawać co rok po *jednym tomie* „Pamiętnikow Medyko-Chirurgicznych", Akademia nie oznacza czasu ich wyjścia *). Artykuły, w wyżej przytoczonym pierwszym tomie zawierające się, są następujące: *I Historica rei Medicae publicae in Imperio Rutheno adumbratio.* Krótkie to historyczne obejrzenie stanu Medycyny w Rossyi od czasu Św. Wielkiego Xiążęcia Włodzimierza (980 roku), do epoki szczęśliwie teraz Panującego Najjaśniejszego Cesarza Nikołaja Pawłowicza, bardzo jest ciekawe, tém bardziej, że stanowi dalszy ciąg wiadomości historycznych o Medycynie w Rossyi, które znakomity Richter **) doprowadził do końca panowania Cesarzowej Elżbiety Pietrowny. Zdaje się, że nad ułożeniem tego artykułu pracował Szanowny Prezydent Akademii (str. 1—35). *II. Caesarea academia medico-chirurgica Vilnensis.* Tu są opisane: ustawa Akademii, pomoce naukowe: biblioteka, gabinety: fizyczny, chemiczny, mineralogiczny i anatomiczny, zbiór instrumentow chirurgicznych i położniczych, oraz kliniki: terapeutyczna, chirurgiczna, położnicza i weterynaryjna. Liczba chodzących na kursa nauk medycznych, farmaceutycznych i weterynaryjnych w ciągu lat pięciu (1832—1837), wynosiła 3522, co czyni na rok więcej, jak 700 uczniów. W Klinice Terapeutycznej było chorych na cierpienia wewnętrzne, w przeciągu lat pięciu, 1324, z ktorych zupełnie ozdrowiało 953, otrzymało ulgę 183, wyszło nieuzdrowionych 135 i 53 umarło. Do Kliniki Chirurgicznej przybyło 608, z których wyzdrowiało 492, otrzymało ulgę 90; umarło 26. W Klinice Położniczej, urządzonej w rok po założeniu Akademii, w przeciągu lat czterech, było kobiet brzemiennych 246. Co zaś do źwierząt, w Klinice Weterynaryjnej leczonych, radzimy ciekawemu zajrzeć do samego dzieła (str. 35—155). *III. De bursis mucosis subcutaneis* (o kleistych torebkach podskórnych). Obszerny ten artykuł, we czterech rozdziałach, obejmuje to wszystko, co w naszym czasie anatomicy odkryli względnie kleistych torebek podskórnych, słowem: zebrane tu są prace Kocha, Fourcrois, Semmeringa, Lodera, Mekkela, Janka, Andrala, Brodie, Villerme, Cuvillier, Breche, Beklara, Welpo, Schregera. (Przypominamy, że Professor Muchin pisał także w tym przedmiocie (stron. 155—233). *IV. Observationes ex actis medici instituti clinici, ann. 1834—1835 depromptae:* Tu są opisane sześć godnych uwagi zdarzeń, napotkanych w Klinice Terapeutycznej, gdzie w przeciągu roku było 330 chorych (str. 233—251). *V. Observationes ex actis instituti clinici chirurgici Vilnensis depromptae.* Po krótkim, ale ciekawym rysie historyi Kliniki Chirurgicznej, są opisane ważniejsze chirurgiczne przypadki i operacye, tudzież nowy apparat do bandażowania skomplikowanych złamań kości goleniowych, wyobrażony na tablicy (str. 251—291). *VI. Graviditatis extrauterinae, plus quam biennis historia.* Postrzeżenie więcej jak nad dwó-letnią ciążą zewnątrz macicy, tu opisane, nader jest ciekawe, i bardzo dobrze objaśnione dwóma rysunkami litografowanemi (str. 291—327). Na końcu Pamiętników znajdujemy artykuł *VII. De medicinae veterinariae intra illud temporis spatium quod ab a. 1825 ad an. 1835 effluxit, conditione et incrementis.* Weterynarya w przeciągu wymienionych lat dziesięciu znacznie postąpiła; szybkim jej postępom i udoskonaleniom nie można się niedziwić. Uważny rzut oka na opisane tu części nauki weterynaryjnej, jako to: Zoopatologią, Zooterapią, Zoochirurgią, Zoofarmacologią i t. d. dostatecznie nas o tém przekonywają. W Rossyi istnieją trzy szkoły Weterynaryjne, ale zapewne zakłady tego rodzaju powiększą się, w miarę jak szacunek źwierząt, przynoszących człowiekowi ulgę w jego pracach, będzie większy, niżeli w obecnym czasie (str. 327—460). Przeczytawszy te Pamiętniki Medyko-Chirurgiczne, czujemy obowiązek złożenia rzetelnej wdzięczności mężom uczonym, którzy pracami swemi przyłożyli się do uczęstnictwa w tak pożyteczném dziele.

*) *Uwaga:* Akademia nie oznaczyła czasu, kiedy drugi tom jej Pamiętnikow będzie wydrukowany, ale ma zamiar wydawać swą pracę w miarę nagromadzenia materyałow. *A. N.* (*P.P.*)

**) Patrz Historyą Medycyny w Rossyi, dzieło Wilhelma Richtera, 3 części Moskwa 1814—1822.

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Октября 28 д. 1838 г.—Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*